

ΚΕΝΤΡΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΘΕΜΑΤΑ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ – ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ
3-6-2022

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1

Ο συγγραφέας του κειμένου απευθυνόμενος στους φοιτητές του παραθέτει τους λόγους για τους οποίους είναι σημαντικό να μαθαίνουν ιστορία. Αρχικά, υπογραμμίζει πως η γλώσσα, οι πεποιθήσεις, οι αξίες, της σύγχρονης εποχής αποτελούν κληρονομιά του παρελθόντος. Επισημαίνει τη βαρύτητα που έχει ο πολιτισμός των προγόνων καθώς αυτοί είναι που διαμόρφωσαν τον κόσμο στον οποίο ζούνε οι επόμενες γενιές. Καταλήγει λέγοντας πως η γνώση του παρόντος προϋποθέτει την επαφή με το παρελθόν και την ιστορία.

B1

- α. Λάθος
- β. Λάθος
- γ. Σωστό
- δ. Σωστό
- ε. Σωστό

B2

α) Ο τίτλος του Κειμένου 1 έχει την μορφή της ερώτησης. Με την ερώτηση ο συγγραφέας έχει την πρόθεση να προβληματίσει τον αναγνώστη για το σκοπό εκμάθησης της ιστορίας. Έτσι, επιδιώκει να προσελκύσει την προσοχή του δέκτη και να τον ευαισθητοποιήσει ώστε να δραστηριοποιηθεί άμεσα. Παράλληλα, η χρήση του α' πληθυντικού προσώπου καθιστά τον προβληματισμό του για τη γνώση της ιστορίας καθολικό. Τέλος, με τον τρόπο αυτό ο συγγραφέας προσδίδει αμεσότητα, οικειότητα και παραστατικότητα στον τίτλο του κειμένου.

β) Με τον ευθύ λόγο στο τέλος της πρώτης παραγράφου του Κειμένου 1, ο συγγραφέας επιτυγχάνει να προσδώσει στο κείμενο του ζωντάνια,

αμεσότητα και παραστατικότητα. Δημιουργεί ένα κλίμα οικειότητας με τον αναγνώστη και τον βοηθά να βιώσει άμεσα τις απόψεις που μεταφέρονται. Παράλληλα, διασπά τη μονοτονία του λόγου με αποτέλεσμα να προσελκύσει το ενδιαφέρον του αναγνώστη, ενώ παράλληλα προσδίδει την αίσθηση της προφορικότητας.

B3

Πρόθεση της ποιήτριας στο απόσπασμα «Για να επανέλθω ... φωτογραφία σου» είναι να ευαισθητοποιήσει τον αναγνώστη σχετικά με το ρόλο που διαδραματίζει η επέτειος στη διατήρηση της μνήμης. Αυτό γίνεται εμφανές μέσα από διάφορες γλωσσικές επιλογές. Αρχικά, το **α' ρηματικό πρόσωπο** («Για να επανέλθω», «για να δώσω») φανερώνει το βιωματικό και εξομολογητικό χαρακτήρα του κειμένου. Επίσης, η **μεταφορική χρήση της γλώσσας** («δωρεάν μεταφορικό μέσον») αναδεικνύει τη σημασία της επετείου για την ποιήτρια, δίνοντας διαφορετικές σημασιολογικές αποχρώσεις στις λέξεις. Τέλος, η **προσωποποίηση** «Και βεβαίως η επέτειος διαπνέεται και από βαθύ πατριωτισμό. Τιμά τους ήρωες, συντονίζει τον ηρωισμό με το βηματισμό της σημαίας, παρελαύνουν οι Θερμοπύλες, δάφνινο στεφάνι στον άγνωστο στρατιώτη και, σιωπηρά, στον κάθε αγνοούμενο» σε συνδυασμό με το **συναισθηματικά φορτισμένο λεξιλόγιο** («βαθύ πατριωτισμό, τιμά τους ήρωες, συντονίζει τον ηρωισμό») συνδέει την επέτειο με το ηρωικό ιστορικό παρελθόν, καθώς έννοια της επετείου αποκτά ανθρώπινες ιδιότητες, ώστε να δώσει έμφαση, ζωντάνια και κίνηση και κάνει το λόγο παραστατικό και πρωτότυπο.

Γ1

Το ταγάρι αντιπροσωπεύει το ιστορικό παρελθόν της οικογένειας της αφηγήτριας. Αρχικά, η **πρωτοπρόσωπη αφήγηση**, που είναι εμφανής ήδη από το ξεκίνημα του κειμένου, («Θα σας πω», «το βρήκα») δίνει βιωματικό και εξομολογητικό χαρακτήρα στο κείμενο. Επιπλέον, η **χρήση των αντωνυμιών** («μαμάς μου», «γιαγιάς σου») εντείνει το προσωπικό ύφος και αποδεικνύει ότι το «ταγάρι» είναι οικογενειακή υπόθεση ή ακριβέστερα οικογενειακό κειμήλιο. Επίσης, το κείμενο είναι γεμάτο με **εικόνες**, που αναδεικνύουν όλη τη νοσταλγία και την αναπόληση για το ταγάρι («το είχε φτιάξει η δική της μαμά στον αργαλειό»). Τέλος, εμφανές είναι το **συναισθηματικά φορτισμένο λεξιλόγιο** σε όλη τη διάρκεια του κειμένου («η αδυναμία της», «συγκινήθηκε»), ειδικά στο τμήμα του κειμένου που γίνεται λόγος για τη γιαγιά, δείχνοντας πως το ταγάρι αποτελούσε μέρος της ζωής της.

Σε προσωπικό επίπεδο θα κρατούσα με βεβαιότητα το ταγάρι, καθώς θα ανήκε σε μέλος της οικογένειάς μου που υπεραγαπούσα, τη γιαγιά μου. Το κείμενο κάνει εμφανές πως το ταγάρι δεν είναι ένα άψυχο

αντικείμενο, αλλά συνδέεται άρρηκτα με τις ζωές των ηρώων. Έτσι, συμβαίνει και με τη δική μου ζωή. Δένομαι με τα αντικείμενα, γιατί με αυτά έζησα στιγμές όμορφες και συναισθήματα με αγαπημένα μου πρόσωπα. Θα κρατούσα το ταγάρι, γιατί με δένει με το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον μου.

Δ

Ζητείται άρθρο, επομένως χρειάζεται τίτλος:

«Η αξία της ιστορικής γνώσης»

Πρόλογος:

Το ιστορικό παρελθόν για τον άνθρωπο θεωρείται ζήτημα μείζονος σημασίας καθώς το παρόν δεν είναι τίποτα άλλο παρά η φυσική κατάληξη ενός παρελθόντος. Η ιστορία υπενθυμίζει πως τον πολιτισμό τον δημιουργεί ο άνθρωπος ενώ η ιστορική γνώση διατηρεί ανεξίτηλες στη μνήμη ενός λαού, τόσο την ιδιαίτερη ιδιοσυγκρασία του όσο και την εθνική του ταυτότητα. Αδιαμφισβήτητη θεωρείται λοιπόν η αξία της ιστορικής γνώσης και η ανακάλυψη βιωματικών τρόπων προκειμένου να καλλιεργηθεί το ενδιαφέρον για το ιστορικό παρελθόν.

Κύριο Μέρος:

α) Αξία της ιστορικής γνώσης:

- Αποφυγή λαθών του παρελθόντος, απομάκρυνση από προκαταλήψεις και ιστορικές ανακρίβειες,
- Ενδυνάμωση φιλοπατρίας, επαφή με τις ρίζες, εθνική συνείδηση
- Καλλιέργεια διεθνισμού, συνειδητοποίηση αξίας ειρήνης,
- Επικοινωνία λαών, κοινή πορεία εθνών,
- Καλλιέργεια ηθικών αξιών και ιδανικών, όπως ελευθερία, δικαιοσύνη, ανθρωπισμός,
- Διεύρυνση πνευματικών οριζόντων, ανάπτυξη κριτικής σκέψης,
- Αυτοκριτική και αυτογνωσία, πνεύμα αισιοδοξίας και δημιουργικότητας,
- Ενίσχυση ενότητας, πνεύμα συνεργασίας, συμμετοχή στα κοινά,
- Καλύτερη λειτουργία δημοκρατίας,
- Εξέλιξη γραμμάτων, τεχνών, επιστημών

β) Βιωματικοί τρόποι που μπορούν να καλλιεργήσουν το ενδιαφέρον για το ιστορικό παρελθόν:

- Η οικογένεια οφείλει μέσω του διαλόγου με τα παιδιά, να μεταλαμπαδεύει τις γνώσεις για το ιστορικό παρελθόν και να

προγραμματίζει επισκέψεις σε μνημεία, μουσεία και ιστορικούς τόπους ώστε να φέρει σε επαφή τα παιδιά με την ιστορία.

• Μέσω του σχολείου, κρίνεται αναγκαίο οι νέοι θα έχουν μια βιωματική προσέγγιση με την ιστορία. Αναλυτικότερα:

- Μέσω του μαθήματος της ιστορίας, με εκπαιδευτικές εκδρομές, διαθεματικά προγράμματα, δραστηριότητες, εργασίες και οργάνωση τιμητικών εορτών στις ιστορικές επετείους, οι νέοι θα αποκτήσουν όχι στείρα γνώση αλλά ουσιαστική παιδεία.
- Χρήση τεχνολογίας-Εικονική πραγματικότητα: ψηφιακή περιήγηση σε αρχαιολογικό χώρο μέσω τρισδιάστατης απεικόνισης ή ψηφιακή αναπαράσταση αρχαίου μνημείου. Αυτό επιτρέπει τον μαθητή να έρθει σε άμεση επαφή με τον αρχαίο τόπο, που ήδη μελετά στα αρχαία κείμενα (Γυμνάσιο-Λύκειο). Σύζευξη κειμένου και τόπου.
- Επίσκεψη σε ανασκαφές. Οι μαθητές μπορούν στο σημείο αυτό να γνωρίσουν τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιούνται οι ανασκαφές, καθώς και αν γίνεται να συμμετέχουν.

Επίλογος:

Πάντως είναι από όλους γενικά παραδεκτό πως, όσο καλύτερα γνωρίζει κάποιος το παρελθόν, τόσο καλύτερα βλέπει το μέλλον. Το ιστορικό παρελθόν είναι μια αστείρευτη πηγή γνώσεων και εμπειριών, για αυτό αποτελεί πολύτιμο σύμβουλο στο πλευρό του ανθρώπου, ώστε να στηρίξει και να θεμελιώσει σε αυτό το παρόν του αλλά και το μέλλον του.

Επιμέλεια: Βασιλειάδου Μ., Εσκιτζή Ρ., Νεοχωρίδου Ι., Σεβρής Κ., Φραγκοσυκάς Π.